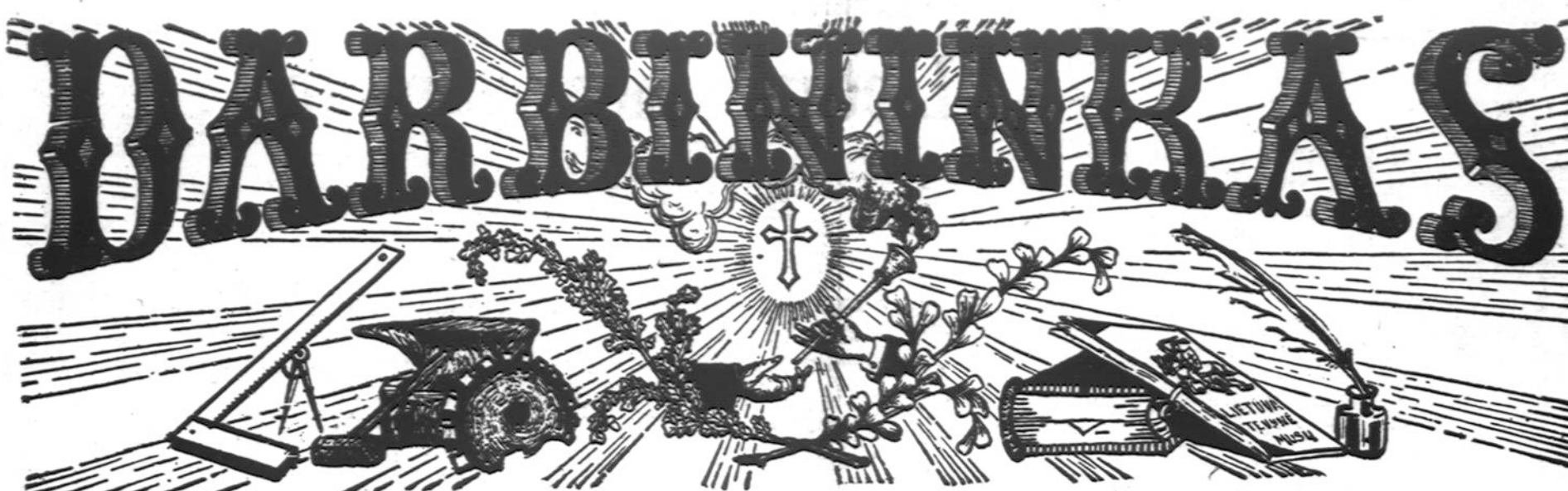

Kaip protas, taip ir patyrimas neleidžia mums tikėti, kad tautos dora bujotų ten, kur tikybiniai principai atmeti.

— Washington.

"DARBININKO" KAINA:
 tris kartus savaitėje...\$3.00
 vieną sykį savaitėje...\$1.50
 Bostono apielinkėje...\$4.00
 Užrubežyje metams...\$4.25
 Vienas numeris..... 3c.

VOL. II Metai II. Tel. 620 So. Boston. **Organas Am. Lietuvių Rymo-katalikų šv. Juozapo Darbininkų Sąjungos** 620 So. Boston. **No.107** 289

"Entered as second-class matter September 22 1915 at the post office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879." 242 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS. **UGSĖJO (SEPTEMBER) 13 d. 1917 m.**

DELEGATAI LIETUVOS VYČIŲ V-jo KONGRESO, BUVUSIO LIEPOS 23-4 d., 1917, BROOKLYNE, N. Y. TAI BUVO DIDŽIAUSIAS VYČIŲ KONGRESAS.

Naminė karė Rusijoje.

KORNILOV PRIEŠ KERENSKI.

Rusijoje prasidėjo naminė karė. Pereitą subatą Princeas Lvof atėjo pas premjerą Kerenskį, kaip gen. Kornilovo ingaliotinis ir pareikalavo, kad Kerenskis pavestų aukščiausiąją valdžią Kornilovui. Paaiškino dar, jog Kornilovą remia Maskvos pramoninės organizacijos, dumos narių organizacija ir kitokios organizacijos ir klubai.

Kerenskis atmetė Kornilovo ultimatumą, suareštavo principą Lvovą, uždarė jį Petro-pavlovsko tvirtovę, ir paskelbė, jog gen. Kornilovas pralinamas iš vyriausiosios armijos vado vietos. Kartu Petrograde paskelbė karės stovį ir paliepė civiliams gyventojams kraustyti iš sostinės. Tuo tarpu Kerenski valdžia renka visas pajėgas atvirai kovai prieš gen. Kornilovą.

Kerenskis išsiuntinėjo bevielės telegrafu įsakymus visiems geležinkelio viršininkams, kad neklausytų Kornilovo paliepimų ir kad jam netarnautų. Be princo Lvovo Kerenski valdžia dar suareštavo 80 nužudytų Kornilovo šalininkų.

Kornilovo kariuomenė jau pradėjo veikti įvairiose Rusijos dalyse. Baltikos laivyno komendantas telegrafavo Kerenskiui, jog parems jį prieš Kornilovą. Be to Kerenski šalininkai sako, jog geležinkelio darbininkai stos Kerenski pusėn.

Kornilovas turi stipresnes jėgas, negu Kerenskis. Pietinės armijos vadas Denikin telegrafavo Kerenskiui, kad stos Kornilovo pusėn. Su Kornilovu eina kazakai ir visas Kaukazas. Odesa ir jos kariuomenė pasikelbė, jog kol kas nelaiko nei vieną pusę. Generalo štabo viršininkas gen. Lokomski stoji Kornilovo pusėn.

Kerenski valdžia neturi nei geros kariuomenės, o ypač ji neturi karvedžių. Visi karvedžiai eina su Kornilovu. Valdžia po keleto kartų karšči maldavo gen. Aleksejevą imti vadovystę prieš Kornilovą. Bet tas atsakė: Visi Rusijos generolai ir oficeriai nepatenkinti tuo, kad laikiną valdžią panaikno discipliną. Todėl oficeriai ir karvedžiai rodo neturi su kareiviais. Ypač delto atvirai stoji Kornilovas prieš Kerenskį. Kornilovas po daug kartų tvirtino, kad pasisekima karėje.

reikia sugrąžinti discipliną armijon.

Kornilovo kariuomenė jau užėmė Lugą, o gruzinai užėmė Vrica, kuri randasi už 54 verstų nuo Petrogrado. Luga yra už 80 mylių į pietus nuo Petrogrado.

Kas iš to susikirtimo išeis ir kurio bus viršus, tai dar nežinia ir negalima nuspėti. Gal ten prasidėti baisiausios skerdynės. Tas viskas prigulės nuo greitumo veikimo. Jei viskas smarkiai eis, tai be didelio kraujo praliejimo pasibaigs, bet jei užsities, tai galės būti didelių baisenybių.

Rusijos karės frontuose nieko nesidaro. Paprastai vokiečiai nekliudo rusams tarp savęs pėstis. Taip jie darė laike revoliucijos, taip darė, kuomet bolševikai buvo sukile prieš Kerenski valdžią, taip daro dabar. Vokiečiai žiūri, kas iš pėstynių išeis.

RUSAI APLEIDINĖJA PETROGRADĄ.

Rusijos valdžios paliepiu Petrogrado gyventojai dideliais būriais apleidinėja. Visi traukiniai einantieji iš sostinės prikimšti besikraustančių. Valdžia paliepė kraustyti iš dalies kariniu žvilgsniu, bet labiausia delto, kad nėra kuo maitintis. Valdžia krausto taipgi ir įvairias mokyklas su jų internatais.

ATSISKYRĖ NUO PRAVOSLAVŲ.

Gruzinių vyskupas Platonas pravoslavų suvažiavime Maskvoje apreiškė, jog gruzinų bažnyčia atsimeta nuo pravoslavų.

ŠAUKIA VIENYBĖN.

Rygai puolus Rusijos laikraščiai plačiai apie tai rašo. Visi socialistų laikraščiai šaukia, kad reikia vienybės. Šaukia, kad dabar reikia pamiršti skirtumus, o gelbėti šalį. Taip rašo menševikai, bolševikai (kraštutiniai socialistai) nepaiso nei dabar, kad vokiečiai varosi pirmyn.

MALDOS UŽ PASISEKIMĄ.

Suv. Valstijų senate ineštas bilius, kur prez. Wilson prašomas nuskirti dieną, kurioje būtų melstasi už Amerikos valdžią.

Lietuvių peticija.

PETICIJA PREZ. WILSONUI KURIA INTEIKĖ DR. BIELSKIS.

Šimtai tūkstančių lietuvių pasklaidytų Rusijos armijoje kraują per tris metus, nes jie tikėjo, jog jie stoji už teisybę ir laisvę savo tautos. Arti 100.000 lietuvių kareivių padėjo savo galvas rytinėje Prūsijoje, ties Kaunu ir Karpatuose.

Nuo karės pradžios iki šių laikų mūsų šalis buvo ir tebėra didžiausiu karės lauku. Dabar armijos kariai rytiniame Lietuvos krašte. Lietuvos rubelėse veik per du metus ant vietos buvo mūsų linija, kaip va palei Dauguvą. Naručių ežerą, Baranavičius ir iki Priekės pelkių. Lietuviai dabar jaučia, jog po priešininko jungo dabar jiems gresia didesnis pavojus, negu kada pirmiau.

Arti milijono lietuvių pasislėpė laisvoje Amerikoje nuo Rusijos valdžios, kuri dabar jau prašalinta.

Amerikos lietuviai visuomet palaikė artimiausius ryšius su tėvyne. Todėl dabar jie giliai atjaučia vargus savo tėvų, brolių ir seserų, kurie pasiliko užimtoje tėvyne, kur jie kenčia neišpasakytą vargą po jungo priešininko, kurs per 7 šimtmečius tykojo užgrobti mūsų šalį.

Augsčiausioji Lietuvos Taryba Šveicarijoje yra įsitikinusi, jog lietuviai piliečiai bus iškimi savo naujai tėvynei.

Iš 500.000 lietuvių, kurie nepastoję piliečiais Amerikoje, yra pagatavi, kaip mes tikimės kariauti greta talkininkų i-dant atgauti savo šalį laisvę, kurios neteko per Europos diplomatų intrigas.

Aišku, jog lietuviai beveltyt savo kraują lieti už garbę ir laisvę Lietuvos, negu būti išsklaidytais po įvairius kovų laukus, kur jie tiesioginiu būdu savo šalį nepatarnaus.

Lietuvių kareiviai bevelija dalyvauti šioje karėje vardu savo tėvynės, vietoj būti išsklaidytais po talkininkų armijas.

Uolumas ir entuziazmas mūsų kareivių pakiltų, jei jiems būtų užtikrinta, jog už dalyvavimą karėje jų šalį Lietuvai bus suteikta neprigulmėbė.

I tai atsižvelgiant Lietuvių Augščiausioji Taryba Šveicarijoje nutarė prašyti Jūsų Šviesybės išreikšti, ką mano Amerika apie Lietuvos ateitį.

Mes tikimės, jog Jūsų Šviesybė užtikrins lietuviams, kurie kariauja talkininkų pusėje, kad jie dabar savo kraują lieja už paliosavimą savo garbingos tėvynės.

Viduriniuose amžiuose Lietuva buvo plati ir stipri. Naršiai kovojo su savo galingais priešininkais, ir savo laisvę neteko tik 18 amžiuje, tai buvo trečias Lietuvių-Lenkų valstybės padalinimas (1795). Nuo to laiko Lietuva nesiliovė veikti už savo laisvę, ką parodo lietuvių judėjimas 20 amžiu. Tie pasistengimai buvo žiauriai slopinami autokratijos.

Čia einasi ne apie naują Lietuvos laisvę, bet apie sugrąžinimą senobinės, Europos autokratijos išplėtos.

Lietuvių tauta labai nudžiugo, kuomet Jūsų Šviesybė paskelbė principus, kuriais turėtų remtis būsimoji taika, įsteigiant tautų federaciją, prijaustant kiekvienai tautai jos teises, taip kad jokia didelė tauta negalėtų mainykauti mažomis tautomis it tos būtų kokie paprasti daiktai.

Pastaroje notoje Rusijai Jūsų Šviesybė apreiškė, jog jokia tauta neprivalo būti verčiama po valdžią, kurios ji nenori. Tas kaip sykis atsineša prie Lietuvos. Prieš savo norą ji turėjo gyventi po valdžią, po kuria ji nenorėjo būti.

Lietuva dabar yra po sunkių Prūsų jungo, kurs lyginasi baudžiavai. Po neapsakomų kentėjimų Lietuva ras savo išgelbėjimą pilnoje neprigulmėbėje.

Lietuvių Augščiausioji Taryba Šveicarijoje tvirtai tiki, jog Jūsų Šviesybė apreiškės tokius prakilius humanitariskus principus pritaikys juos ir prie Lietuvos.

Lietuviai su užtikrinta jų šalį laisvę, su didesniu entuziazmu veikė del Jūsų prakilius ir humanitariskus tikslus, kuris atidaro visoms tautoms ypač mažoms naują galvą bus suteikta neprigulmėbė.

ties federacijos.

Lietuvių tauta nesigailės didžiausiu auku del savo paliosavimo. Todėl mes jaučiamės pateisintais nurodydami mūsų Tautos Tarybos skyriui Suv. Valstijose svarbą raginti lietuvius stoti į Suv. Valstijų armiją, o jei galima, tai sudarinėti Lietuvių Legionus.

Tuo pat kartu mes atsišaukiame į Lietuvos Vyčius, kad jie sudarytų branduolį būsimųjų Lietuvių Legionų.

Tikėdami, jog mūsų peticija ras prielankų apsvaistymą mes išreiškiame Jūsų Šviesybei savo augščiausią pagarbą ir gerą valią.

Už Lietuvos Augščiausią Tarybą

Amerikos Liet. Taryba.
 Reprezentuojanti:
 ALRKS, T. F., ALRKF, L.
 D. S., ALRKM, ALRKPBS,
 L. V.

Prez. Dr. J. J. Bielskis,
 Sekr. J. G. Miliauskas.

KONFISKAVO VOKIEČIŲ LAIKRAŠTĮ.

Vokiškas laikraštis Philadelphia Tageblatt tapo valdžios konfiskuotas, o redaktorių suareštuotas. Tas laikraštis dažnai kabinėjosi prie valdžios ir smerkė ją už stojimą karėn.

NELAIMĖ ANT GELEŽINKELIO.

Rochester, N. Y. — Ant Lehigh Valley geležinkelio trankinis smogė į automobilį. Penki žmonės ant vietos buvo užmušti, o vienas labai sužeistas.

PRAŠO UŽSISTOTI.

Popiežius kreipėsi į Amerikos ir Anglijos valdžias, kad jos užsistotų už Meksikos katalikų dvasiškiją, kurią cecilikiška valdžia mano visai pasinaugti.

PASIRODĖ BLAIVYBĖS NAUDA.

Rekrutų egzaminavimas parodė indomųjų dalykų. Čia pasirodė blaivybės nauda. Su lyginus sausą Maine valstiją su kitomis Naujosios Anglijos valstijomis, tai pasirodė, jog alkoholinėse valstijose daug daugiau išbrokyta del silpnos širdies, negu sausose valstijose, tas parodo, jog svaigalai nusilpnina širdį.

Kariniai veikimai apsistojo.

KITUOSE FRONTUOSE.

Siuo tarpu nei vakariname fronte nėra žymių veikimų. Eina tik artilerijos mūšiai ir maži susirėmimai.

Italijos frontas, kurs pastaromis dienomis buvo gyviausias, dabar visi aptilo.

FRANCIJA BE MINISTRIŲ.

Francijai dar nepavyko sudaryti ministerių kabineto. Tą padaryti buvo pavesta Painlevė. Jisai buvo sustatęs ministerių surašą, bet jo parinktieji nesutiko ant tokio sustato.

EKSPLIOZIJĄ ARSENALE.

Philadelphijoje Frankford arsenale ištiko eksplozija. Du darbininkai tapo užmušta o 20 sužeista. Nuostolių už \$20.000.

PRADEŠ RĄŠYTI ISTORIJA.

Vokietijos generalis štabas pasiryžo pradėti leisti karės istoriją. Toji istorija bus leidžiama serijomis. Atskirose knygose bus aprašyti didieji mūšiai. Rašys tie, kurie tuose mūšiuose dalyvavo. Pirmas leidinys pasirodys spalio mėnesį.

PRIEŠ MOTERŲ TEISES.

Pereitą panedėlį Maine valstijoje buvo balsavimai ar duoti balsavimo teisę moterims. Tai prieš suteikimą moterims tos teisės balsavo veik dvigubai daugiau, negu už. Balsų prieš buvo 32.121, už tik 17.132 balsų.

SUAREŠTAVO ANARCHISTĄ.

New Yorko policija suareštavo anarchistą Berkmeną. Jį intaria suokalbį surengti riaušes laike parodavimo liepos 22, 1916 m. San Francisco mieste, kur į minią buvo mesta bomba ir keleta žmonių užmušta.

KONFISKAVO DAUG MAISTO.

Vokietijoje, Mueniche valdžia darė kratą hoteluose, kur turčiai gyvena ir surado daug paslėpto maisto. Konfiskavo 9.000 kiaušinių, keletą žimtų svarų medaus ir kitokių daiktų. Kratos eina toliau. Turčiai prastarė, jog gauna valgyti daugiau, negu valdžia nustatė. Todėl tai valdžia dagirdus tuoj padarė kratą.

NEDIRBS VISKĖS.

Rugsėjo 8 d. ineina galėn įstatymas, kuriuo draudžiama vartoti javus viskės išdirbimui. Bet didieji bravarai neužsidarys. Jie išdirbinės alkolį pramonės reikalam.

Viskės ligšiol budavo išdirinama 116.000.000 galionų kasmet. Pramoniniams reikams išdirbama alkolio 146.000.000 galionų.

Viskės ir brandės bravarų Suvienijose Valstijose yra 700 iš jų mažesnieji turės užsida-ryti.

Bravarininkai apšiai turi prisidirbė viskės. Dabar jie pakels kainas iki \$12 už galioną ir jie nei kiek nuostolių neturės.

RAGINA VALGYTI DAUGIAU ŽUVIES.

H. Hoover, Suv. Valstijų maisto diktatorių, nurodo, jog vartojant kornus galima perpus pigiau pragyventi, o kornų maistingumas veik toks pat, kaip ir kviečių.

Hoover nurodo, jog Amerikoje permažai žuvies vartojama. Suv. Valstijose per metus žuvies ant kiekvieno žmogaus ateina po 18 svarų, Anglijoje po 65, Kanadoje po 57, Švedijoje po 52, Norvegijoje po 44, Danijoje po 39, Portugalijoje po 37 svarų.

DIDIS KORŲ UŽDERĖJIMAS.

Jei per keletą savaičių nebus šalnų, tai kornų užderėjimas Amerikoje bus didžiausias. Šio mėnesio pradžioje išrodė, jog kornų bus žiomet 248.000.000. Tai bus ant 124.000.000 daugiau, negu 1912 m., kuomet buvo didžiausias užderėjimas kornų.

NEUŽMIRŠO GIMTINĖS.

A. Blume, Bostono advokatas, mirdamas užrašė \$10.000 biedniams miestelio Whyt, Vokietijoje, ir pataitymui tame miestelyje mokyklos ir bažnyčios. Velionis advokatas mirtame miestelyje gimė 80 metų tam atgal. Į Ameriką atvyko mažą vaiką. Mirdamas paliko turto \$500.000.

PIRMOS ŠALNOS.

Rugsėjo 7 d. įvairiose Vermonto valstijos dalyse apsirėškė pirmos šalnos.

Kina iš So. Boston'o utarninkais, ketvergais ir subatomis.
Leidžia Am. Lietuvių Rymo Katalikų šv. Juozapo
Darbininkų Sąjunga.

Prenumeratos kaina:
Metams tris kartus savaitėje.....\$3.00
Užrubežyje metams.....\$4.25

"DARBININKAS"
(The Worker)

The Lithuanian tri-weekly paper.
Published every Tuesday, Thursday, and Saturday by St.
Joseph's Lithuanian R.C. Association of Labor.

Subscription Rates:
Yearly.....\$3.00
6 months.....\$1.50
Foreign countries yearly.....\$4.25

"DARBININKAS"
242 W. Broadway, South Boston, Mass.

KAS ATSIKIO SU AUKOMIS.

Siame "Darbininko" numerį korespondencijų skyriuje telpa Racine, Wis. Lietuvių Dienos K-to skyriaus reikalavimai, kad aukos surinktos Lietuvių Dienoje tuojuos būtų pasiūstos į Lietuvą, kur žmonės badauja, o vargai ne vieną lietuvį ir lietuvę be laiko į grabą varo.

Tas pats skyrius protestuoja prieš tuos žmones, kurie nekieno neingalioti Lietuvių Dienoje surinktus pinigus pradėjo globoti, kaip, va, daro p. Šimkus ir kiti liberalų srovelės vadai.

Raciniečių reikalavimai ir protestai teisingi ir pamatuoti. Ir ne pirmieji jie savo balsą kelia ir Lietuvos varguolių vardu šaukia atiduoti Lietuvai paskirtą auką. Išsiuntimo pinigų reikalauja visa Amerikos lietuvių visuomenė. Bet to reikalavimo visai nepaiso tie liberalų srovelės šulai, kurie šiandieną prie Lietuvių Dienoje surinktų pinigų stovi. Jie net netaisytų kelių katalikų atstovų paluosavo nuo tų pinigų globojimo ir patys vieni dabar taria, kur tuos 33 tūkstančius dolerių suviršį padėti.

Lietuvos žmonės mirtis blaško, o mūsų liberalų šulai pinigų laiko Amerikos bankuose ir dar ironiškai nusišypsuoja, jei kas jiems primena, kad Lietuvoje vargai taip dideli, kad neatbūtinai tuojuos reikia pinigų išsiųsti. Pagalios liberalų spauda net jau pamiršo apie tuos pinigus pamiršo. Gal nebeneri apie Lietuvai surinktas aukas nei kalbėti, o gal jau pasiuntė Lietuvon, tik nebeneri savo geru darbu pasigirti!

Gerbiamieji! Pinigus dėjo visa Amerika, o daugiausia sudėjo lietuviai, jie patys tuos pinigus ir surinko. Atskaitas atiduokit tuojuos lietuvių visuomenei ir jei dar pasirodys, kad pinigai nėra į Lietuvą pasiųsti, tuomet pasilikite tik vienas kelias, lai visi Amerikos lietuviai prisiprasta tuos partyviškus ponus iš Centralinio komiteto, kad jie pinigų į Lietuvą tuojuos pasiųstų.

Skandui ir griūdau su "avasiar" balties ir rokuoties, bet šiuo momentu, kuomet Lietuvos žmonių likimas ant plauko kabo — tylėti negalima.

Kam Lietuva ir jos likimas brangus ir kas nori Lietuvos varguoliams duonos kąsnį suteikti pakelkit šiandieną balsą ir garsiai pasakykit liberalų ponams iš Centralinio Komiteto, kad jie Lietuvos varguolių auką nelaikytų Amerikos bankuose, bet ją tuojuos pasiųstų į Lietuvą.

Mūsų nuomone, aukas surinktas Lietuvių Dienoje pasiųsti Lietuvon privalo tie žmonės, kurie buvo Wilkes-Barre išrinkti į Lietuvių Dienos Komitetą. Dabartiniame centraliniame komitete iš senų Komiteto narių vos keli liberalų srovelės atstovai beliko. Jie vieni neturi teisės pinigų sutvarkyti,

pagalios jais vienais ir visuomenė nepasitiks. Tegul suėina krūvon katalikų ingaliotiniai ir liberalų atstovai — visi tie, kurie buvo Lietuvių Dienos Komitete ir pasiūnčia pinigų Lietuvon.

Tuomet bus visi patenkinti ir barniai del tų pinigų nutilis. Tai geriausias bus būdas ir parankiausias.

Kas-gi pagalios atsikio su tomis aukomis, kad jų nebe-norima Lietuvon siųsti?

PARTIJA BE PAMATO IR PRINCIPŲ.

Amerikos lietuvių liberalai ilgus metus gyveno be jokios organizacijos ir tvarkos. Jie daugiausia per savo spaudą platino įvairias laisvamanybes ir bedievybes, nes iš to gana gerą biznį darė, o apie kokius ten ypatingus tikslus ir principus jie ir svajoti ne svajojo. Katalikams tuo laiku snaudžiant, nebuvo liberalams ir reikalo organizuoties.

Bet kuomet katalikai sujudo ir uoliai pradėjo lietuvių visuomenę valyti nuo piktočių ir pasistengė atitaistyti liberalų padarytas lietuviams skriaudas — liberalai tuomet aiškiai pamatė, kad jų ilgų metų kreivas mokslas nuėjo ant niek ir baisiai nusigando.

Veiklesnieji liberalų veikėjai nenorėdami liberalų paleisti ant pražūties, sumanė juos suorganizuoti į partiją ir nutarė tai partijai nustatyti šokių tokių principus.

Po didelių galvojimų ir pasitarimų pagalios ir gimė pas Amerikos liberalus "Sandara", gimė, tiesa, be galvos, bet tas buvo ne svarbu, galvą juk galima ir paskiau pripildyti, bile tik partija būtų.

Liberalų "Sandarai" galvą pirmiausia pradėjo šliuopas tašyti — išėjo kreiva; šliuop kreivumus pamėgino Rimka ištaisyti — dar labiau galvą į šoną nurietė; bandė kiti, bet niekas neišėjo ir liberalų "Sandara" pasiliko "vidurinėje srovėje" aštuonių auklių nešiotu, bet visai neišauklėtu kūdikiu — be galvos.

Reikia dar pažymėti, kad laisvamanybės vadai, kiekvienas "Sandaros" tikslą savotiškai suprato ir savotiškai tuos tikslus savo pasekėjams išaiškino. "Vidurinė" partys negalėjo savo "Sandaros" reikšmės suprasti.

Dabar, po ilgų liberalų "Sandaros" begalvio kūno valkių ir tampymų, jam galvą surado liberalų naujas šulas šačius. Jis "Ateityje" paskelbė, kad liberalų "Sandara" turi būti pripildyta prie socialistų internacionaliosios galvos, ir viskas būsia gerai, o kitokios vietos "Sandarai" nesą.

Gal taip ir bus geriausia. Triukšmingai pagimdyma liberalų "Sandara" numarmėjo į triukšmingo socializmo bangas, nei naudos nei skriaudos lietuvių visuomenei nepalikdama.

Be pamato ir principų visvien nebūtų buvę gyvenimo. Kad savo srovei biznio nepa-

gadinti, "Ateitis" sandariečius dar tik prie Lietuvos socialistų priskyrė, bet laikui bėgant pamėgs ir amerikoniškus socialistus ir su jais sykiu pradės garbinti Markso "apiekas."

KAS KLAIDINA?

"Vien. Liet." garsina, būk dabar negalima į užimtą Lietuvą siųsti pinigų. "Darbininkas" Jonas Keras savo pastabose pasakė, jog "V. L." klysta, nes per Sveicariją ir per Ispanijos ambasadą esą galima siųsti į užimtą Lietuvą pinigų kiek nori ir kam nori. "Tėvynė" į tą pastabę atsiliępė ir sako, būk "Darbininkas" klaidingas informacijas skleidžias. Kad parodyti kas žmones klaidina, tai mes patsiuosim laiškus iš Ispanijos ambasados, su kuria gerai žinomas žmogus turėjo reikalų. Štai tie laišukai:

July 16, 1917.

Mr. Francisus Wirakas.

Dear Sir:—
The Spanish Ambassador in Berlin, who is in charge of Russian interests in Germany, has sent me the enclosed bulletin, which I request you to return to me after giving a written answer to the questions which it contains.

I shall be glad to forward to its destination any money you may care to send to my order here by check or postal order.

Believe me,

Yours faithfully,

Juan Riano.

Washington August 4 1917.
No. 3743.

Mr. P. Virakas

Dear Sir:—
I beg to acknowledge the receipt of your letter of the 2d inst enclosing \$50 which you desire sent to the party mentioned in your letter, and to inform you that I shall be glad to forward same to the destinee through the intermediary of the Spanish Embassy in Berlin.

Believe me,

Yours faithfully,

Juan Riano.

Ar reikia čia dar kitokių paaiškinimų?

KATALIKŲ SPAUDOS REIKALAI.

Aukos plaukia.

Katalikų Spaudos Savaitės reikalams aukos šios organizacijos ir asmenys:

L. D. S.\$25.00
Kazys Vidikauškas 1.00
41 LDS. kp. per p. A. N. 1.00
šv. Jurgio par. Phila., Pa.
blav. kp. 7.00
"Zvirblis" Publ. Co. 5.00
Maldos Apšt. Dr. ja So.

Boston, Mass. 10.00
J. Naujokas P. Blav. 12
kp. Chicago, Ill. 1.00
134 kp. S. L. R. K. A.
Brooklyn, N. Y. 5.00
J. B. Šaliūnas 2.00
Visiems aukojusiems, padariusiems gerą pradžią, nuostoriai ačiū.

Kun. F. Kemėsis.

LABAI SVARBUS REIKALAS.

Katalikiškų laikraščių administracijų, knygynų ir išleistuvių nuostoriai prašome būtinai tuojuos prisijusti Katalikų Spaudos Komiteto sekretoriui (J. E. Karosas, 242 W. Broadway, So. Boston, Mass.) laikraščių užrašinėjimui kvitų knygynų, katalogų ir surašų tų knygų, kurias manoma Katalikų Spaudos Savaitės laikui platinti. Kvitų knygynų ir katalogų prisijusite, gerbiamieji, netais. Jau daug pareikalavimų gauta. Ypač prašome tuo reikalu pasirūpinti "Drango," "Darbininko," "Zvaigždės," "Garso," "Vydio," "Tikybės ir Doros," "Mokslinio," "Moterys Dirvos," "Tautos Ryto," "Pažangos," "Sviesos" ir "Zvirblio" Administracijas.

K. Sp. Sav. Komiteta.

Lietuvos neprigulmybė ant turgaus.

Gyvename visokių spekuliacijų gadyne. Pasaulyje atsirado visokių marketų. Atsirado spekuliantų ne vien kasdien vartojamų daiktų, bet ir kasdien kalbamųjų dalykų šiame pasauliniame politikoje. I market'us ant par-davimo emė vežti pačias idėjas, mažų tautų likimu imta spekuliuoti pasaulio politikos turgavietėse. Tarp kitų bandyta nuvilkti ton vieton ir mūsų Lietuvos neprigulmybė. Amerikos lietuvių tarpe atsirado žmonių krūva, sumaniusių padaryti politikinę spekuliaciją su savo tautos ir tėvynės neprigulmybe ir tuo padaryti sau gerą biznį.

Sumanyta ataušinti lietuvių širdyse Amerikoje ir Rusijoje jausmą, jau subrendusį ir nukusį, kurio vedami lietuvių pasiryžo reikalauti sau ant žūt-būt pilnos neprigulmybės. Sumanyta politikinę agitaciją nuslopinti amžių svajones ir kilniausių sielių darbą sutarta niekais paversti. Vargais ir kentėjimais išliuotuota mintį, kad Lietuva turi būti liuosa, savystovi, neprigulminga, sumanyta palaidoti tamsaus likimo kapi-nyne!

Apie mūsų tėvynės naujųjų Judų spekuliaciją prabilo kas tai pusbalsiai kad ir per laikraštį. Pataikė jis į gūstą šnipų susisukusių savo vienninčių tarpe. Užgavo ta žinia tam tikrus veikėjus, redaktorius ir bendradarbius lietuvių "pažangiam" tarpe. Kai-kas savųjų inpyko, kam "savieji" be reikalo aikštėn velka "šnipų" paslaptis.

Atsiliępė laikraščiai. Visuomenė emė nerimauti, nujutus tėvynės pavdavikus savo tautiškų veikėjų tarpe.

Pasirodė slaptingos žinios apie "trečiųjų teismo" tėvynės Judams teisti ir karti.

Gi kokia tai "komisija" tardo dalykus.

Ir "teismas trečiųjų" ir "pati komisija" vienos minties žmonių parinkta ir vienninčių tarpe sukasi. Nuo plačios visuomenės Amerikoje nuo rytų iki vakarų dengiama uždnauglu kad ir kiauuru.

Ir įvykusi judosišką faktą laikurie laikraščiai neva ramia širdimi (!) dailiai reago-bandydami "šnipus" ir "spekuliantus" pateisinti, sudarydami šnipų kategorijas, išanksto rengdamiesi prie to, kad dalykams išėjus viešumon, "savuosius" nusidėjėlius būtų galima priskirti prie nekalčiausios kategorijos visokių politikos spekuliantų.

Ir palengva laikui bėgant slepiamoji tautiška maiše yla emė lysti iš maišo.

Pradėjo aiškėti, kad tuo spekuliantu, kuris buvo apimėms šnipų būryje Lietuvos neprigulmybė nuvežti į politikos turgavietę, yra garsusis Stursas diplomatas. Jis veikėjas, gražbylis, taigi geriausiai už kitus tikęs būti agentu ant turgaus.

Jis su kitais keliais žymeniais "veikėjais" iš tarpo tų, kurie nuolat raštu ir žodžiu gyrysi, kad dirbą vien "del Lietuvos," o ne "del Romos" kaip kiti kad ne dar, apsiėmė nudirbti Judos darbą. Jis su K. vienninčių pasižadėjo už tam tikrą atlyginimą pasidabuti naudai tų visų, kuriems Lietuvos neprigulmybė ir kitų mažų tautų liuosybė nėra nadinga ir nepageidaujama. Jis sutarė dirbti už \$600.00 mėnesį algos be išlaidų visokioms kelionėms, agitacijoms ir kitiems dalykams Rusijos lietuvių pagėgėlių tarpe.

Gavęs \$100.00 rankpinigį jis buvo nutaręs ir per laikraščius pagarsinęs savo kelionę Lietuvon dar šią vasarą.

Jo pakraipos žymūs veikė-

jai, literatai, redaktoriai, laikraštininkai, bendradarbiai garsiam savo srovės šului, agitatoriui ir veikėjui parengė atsisveikinimo vakarienę. Įvyko koncertas; lydimajam in-teikta čekis dovanoms. Karalių vakarienės kelta padangėn, garbinta ir į sveikatą dikčiai gerta.

Tėvynės nelaimėse laiminga ir girtybė!

Keliauninkas, nusigėręs ir kelionės nepradėjęs, atidarė savo jausmingą širdį ir "perdaug išsilepėjo." Pasipasa-kojo apie savo rolę, apie gautasias instrukcijas, apie taktą kelionėje ir ant vietos, apie o-balsius vien prisidengimui ir apie savo tikrus tikslus.

Blauvus rytojus atnešė susi-krimtimą. Visos paslaptys pa-teko viešumon, kad ir "savųjų" tarpe. Akly sienų dvigu-bai nubūgta negu paprastai... Diplomatu Stasys emė kra-tyties savo sutarties. Paimtus rankpinigius nunėšė savo ben-drų fondui, kuriam emė tar-nauti, kaip tik nusmuko nuo politikos koto visuomenėje nu-stojęs pasitikejimo. Fondas tų pinigų nepriėmė, kad savęs ir savo "tautiškumo" nesuteršti, tie \$100.00 pasirodė jiems ly-gūs Judos trisdešimtys grašių, del kurių jis gavo pasikarti... Tėvynės kraujo "šimtinė" prilipo prie Stasio rankų ir ja-ją jis susitėpė.

Savieji pamatė, ką lemia ši-ta istorija. Ne pavieniu jiems, bet visam jų būriui, visai sro-vei stojo į akis visuomenės pa-smerkimas, kartuvės Judos "su perplyšusiu pilvu ir iš-pludusiais viduriais..." Jie žino, ką sakys istorija ir kaip teis visuomenė tuos, kurių tarpe šiandieną gūstą sau su-ka "šnipai" ir politikos spekuliantai, jie žino, kaip at-silygins Lietuva-tėvynė savo sūnams - parsidavikams, kurie iki šioliai veidmainingai ir daug kalbėjo apie tėvynės meilę, kurie iš tėvynės meilės koncertus rengė ir dainas dai-na-vo, kurie sakytė sakė iš tėvynės meilės, kad ji jiems al-torius ir šventenybė, o ne Die-vas, kurį šia gadyne reikia dėti į šalį.

Tai-gi, kad tą tautiškų Ju-dų skandalų skambalą paslėp-ti nuo visuomenės akių, imta pėdas metyti, maišyti.

Paleista žinia, kad Tėvynės išdavikams - šnipams suieškoti tapo paskirta kokia tai komi-sija. Ji pasirodė, kad toje komisijoje dirba ir tardymus veda patsai Stasys Diplomo-u-tas, matomai, norėdamas pa-gauti savo šešėlį ir jį nuteis-ti!

Tuo pat laiku, kad visuome-nė nukreipti kiton pusėn ir jos atydą sudrumsti, visu frontu tam tikri laikraščiai emė rašyti apie katalikų srovę, apie šv. Tėvo taikos sumany-mus, apie katalikų politiką, apie jų nenorėjimą eiti vieny-bėn, apie jų tarnavimą vien Romai, apie jų nusidėjimus prieš tautą ir tėvynę. Kitur vėl atsiliępė balsai išvadžioju-mų apie šnipų kategorijas, a-pie jų nudingumus, reika-lingumus ir nekaltnumus... Trumpai sakant, prasidėjo po kokių tai tautiškų karkly-nų ne akademikų vedamas koncertas, kad juo numalšin-ti šiurkštus atbalsius akade-miškomis rankomis sudaryto skandalo su šnipais ir vilkimu Lietuvos neprigulmybės ir pa-saulinės politikos turgavietės.

Rusijos biurokratų ministe-riai, visuomenei visokių blė-džių kalti, lengvai nuseda-vo nuo savęs visas kaltes ant nekaltųjų "sargų." Žinau at-sitikimų, kada Lietuvoje pa-laidieji darvininkai pinigais inkišdavo kalėjiman savo vie-ton "ordinarščikus."

Abejoju ar ta biurokratų

priemonė ir taktas, kurią da-bar veda mūsų tautos palaidū-nai ir mūsų tautos Judų sėb-rai, jiems padės tuos Judus išteisinti.

Be reikalo mūsų gadynės Judus su K. bandoma slėpti ir išteisinti. Ne dyvai, kad jų jį priviso tenai, kur liuosą eti-ka, kur "Dievas dedamas į šalį..." Dalykai turės paaiš-kėti visoje savo pilnybėje. Mūsų tėvynės, mūsų liuosybės Judas su K. gaus pasirodyti visoje savo niekybėje, ir tai ne ypatoje kokio nors pašalie-čio "sargo" ar "ordinaršči-

ka," bet savo paties asmeny-je, kaip jis yra su savo žymė-mis rankpinigio už sutartį pa-daryti spekuliaciją su "Lietu-vo neprigulmybe." Ne dabar-ties "tardymo komisijos" vel-kamas jis pasirodys, bet pats statydamas, kol laikas, savę prieš teisną, ir tai prieš visu-meinės teisną, o ne prieš ko-kį "trečiųjų teisną" tos sro-vės, kur tėvynės Judai gimsta, kur "šnipai" sau gūstas su-ka!

Lietuvos neprigulmybė ant turgaus — vyrai budėkite.

J. G.

Amatai

Dauguma mūsų lietuvių esa-me paprasti darbininkai. Fab-rikėse, kasyklose ir visokiose kitose vietose mes dirbame sunkiausius darbus ir už ma-žiausią atlyginimą. Tiktai da-bar, po suvirš 50 metų pra-dedame viens po kito užimti geresnes vietas. Bet tas pro-greso apsiereikšimas tematosi tiktai tarpe čia augusių ir tarpe augštesnės mokyklas lankusiųjų.

Lietuviai, atvažiuavę iš Lie-tuvos, suvisai nemoka kaip iš-naudoti tas progas, kurias šio-jie laisvės šalyje mes galime atrasti. Bet paprastai, pri-pračius prie sunkaus darbo, jis eina tenai, kur jis daugiausiai uždirba, neatsižvelgdamas į ateitį. Per tą mūsų auklų mes užimame ne garbingiausių vietą tarpe šios šalies ateivių.

Bet kadangi dabar prasidė-jo kalbos apie Lietuvos laisvę ir mūsų žmonės pradėjo sva-joti apie tą dieną, kada jie galės grįžti atgal į savo gimti-nių kraštą ir tenai savo tėvelių žemėje laimingai gyventi, tai mums reikėtų pasirūpinti apie tai ką mes darysime kaip tą laisvę gausime, ir kaip mes ją sunaudosime.

Tas yra vienas iš svarbiau-sių klausimų, kurį turime mes lietuviai išrūsti, jei mes nori-me matyti laisvą ir neprigul-mingą Lietuvą. Mums reikia ne vien tik savo politiką va-ryti ir išreikalauti del savo krašto neprigulmybės, bet mes taip-gi turime suorganizuoti savo darbininkų spēkas, kad galėtume gavę neprigulmybę ją užlaikyti.

Dabar didžioji dalis lietuvių yra ūkininkai. Nekurie čia at-važiuavę išsimokino darbus dirbtuvėse, bet tas jų mokslas mažos vertės, nes mes kaip ir visais neturime tokių, kurie galėtų fabrikus kontroliuoti ir vesti juos pasekmingai. Nors mes ir turime darbinin-kių, bet nemokame juos sunau-doti. Tai galime spręsti iš to, kad čia Amerikoje iš lietuvių fabrikantų kaip ir nėra. Nėra tokių, kurie nuodugniai su-prastų kokią nors išdirbystę, o to mums kuodaugiausia ir reikia. Ne vien tik reikia mums fabrikantų, bet reikia ir visokių kitų amatniukų, ku-rie galėtų vadovauti mūsų darbiukų minas ir duoti jiems darbus dirbti.

Mes turime daug paprastų kareivių savo darbininkiškoje kariuomenėje, bet neturime oficerių. Ir tuojuos pakla- klausimas, kaip mes tuos ofi-cierius galime išauklėti.

"Darbininkas," suprasda-mas tą reikalą, nutarė paskir-ti ypatai tą reikalą studijuoti ir apie savo išradimus praneš-ti visuomenei. Tai-gi karts nuo karto šiame laikraštyje tilps straipsniai apie šį svar-bų reikalą.

Nors ir paprastas darbinin-kas, nors jis ir neturėjo pro-gos eiti augštus mokslus, ir tie, kurie jau yra šiek-tiek prasimokinę, visi gali pasto-ti į oficerius, jei jie tik nesi-galės tam darbu prakaityti ir savo liuosą laiko.

Pradedant gvildinti šį klan-simą, pirmiausia reikia pa-

siskirti sau tinkamą amatą. Pamąstyk gerai apie visus a-matus, apie kuriuos tik žinai, ir tada savo mintį tik išsirin-k toki, kuris tau geriausia pa-tinka, kurį mėgsti dirbti ne del to, kad ten gali didesnę algą gauti, bet del to, kad tą darbą myli ir veiki jame ne vien tik laukdamas savo algos, bet del to, kad gali ką nors naudingo nuveikti.

Pasirinkęs sau tinkamą a-matą, nors ir visai jame nesi-dirbęs, sužinok apie jį kiek gali nuo ypato, kurios apie jį žino. Nueik į savo miesto vie-šą knygyną ir parsinešk kny-gų aprašančių apie tą amatą ir tada, gerai apie jį supras-damas, stengkis prie jo gauti koki nors darbą, nors jis būtų ir menkiausias ir gautumei algą daug mažesnę, kaip dabar už-dirbi, bet dirbk su ta minčia, kad laikui bėgant, užimsi pirmutinę vietą tame amate. Gavęs darbą, laikyk savo a-kis atviras ir klausykis pamo-kinimų savo viršininkų. Ne-nustok skaites visas knygas, kurias tik gali gauti apie tą amatą ir naudok savo naujai gautą mokslą prie savo darbo.

Nesibijok daugiau darbo pa-dirbti, kaip tau yra paskirta arba nustatyta. Visų pirmiau-sia gerai išmok savo darbą, o paskui pradėk mokintis kiek galėdamas, kad galėtumei už-imti augštesnę vietą. Taip dir-bant ir mokinančties, nereik-kės tau rūpintis apie algą ar-ba darbą, nes tau darbas bus visados užtikrintas ir algą kils kartu su tavo išsilavinimu ta-me darbe. Prie to neapleisk progos lankyti kursus tame a-mate viešose mokyklose. Be-veik kiekviename mieste, mie-stelyje randasi tokios amatų mokyklos, kur galima už ma-žą mokesį daug ko išmokyti. Jei nėra tokios mokyklos, tai stengkis imti taip vadinamą "correspondence course," iš kokios nors gerai žinomos mo-kyklos.

Jei lietuviai norėtų sužino-ti, kur panašios mokyklos randasi, arba jei kurie galėtų koki nors amatą pradėti mo-kintis ir patys del savęs ne-galėtų surasti, lai kreipiasi į šį "Darbininko" skyrių ir jiems visos informacijos bus suteiktos.

Tokių būdų per kelioliką me-tų mūsų tarpe išsidirbtų armi-ja specialistų, kurie galėtų sugrįžti į Lietuvą, suorgani-zuoti minias darbininkų ir tik-rai atstatyti Lietuvą. Bet jei ir į Lietuvą nebus kaip grįžti, tai jiems ir čia bus užtikrintas geresnis gyvenimas.

Tai-gi lai kiekvieno progre-syvio lietuviu darbininko o-balsis skamba "Excelsior," "Augstyn, vis augstyn."

Neaivokime savo energijos bereikalingoje kovoje su kapi-talistais ir kitais pramanytais išnaudotojais mūsų darbinin-kių minios, bet geriau atsiraite savo rankoves stokime į darbą patys su tikslu pagerinti dar-bininkų būvį, juos pakelti ir išstbulinti. Mes tą galime pa-daryti jei tiktai laikysimės tvirtos valios ir su Dievo pa-gelba viską pergalėsime.

Jonas Keras.

Grišiantiems į Lietuvą.

JEIGU KARĖ ŠIMET BAIGTŪSI.

Karės laukiose verda; ka-
nuolės babilia, ginklai žvanga,
kraujas upeliais teka, vaito-
jimai ir sužeistųjų šauksmai
orą pripildo baisiu garsu —
garsu perveriančių širdį, gar-
su šaukiančių į dangų atmo-
nįjimo, keršto, teisybės...

Baisus yra reginys, baisus
tai yra dalykas ir jiems, kol
kas, galo nesimato.

Pasaulio valdovai skelbia
nuolat atkartodami, kad taika
tol neįvyks, pakol nebū-
sias sutriuškintas Vokietijos
militarizmas. Ir tą Vokietijos
militarizmą jau trūkšina ket-
virtį metų ir nežinia ar jam
bent kiek ragus aplaužė ar ne
— bet apie jo sutriuškinimą
dar nei kalbos būti negali.

Užtat Vokietijos priešai pi-
lia didžiausius pinigų ir amu-
nicijos išdirbystes ir kitas,
toms panašias įstaigas, kurios
tarnauja karės vedimo reika-
lams. Ir tikisi visi, kad galų
gale turės Vokietiją parklup-
dyti ir, žinoma, iš to tikisi
taipgi gerai pasipelnęti.

Delto įvairūs kapitalistai,
bankininkai, fabrikantai, pra-
monininkai šaukia, kad reikia
testi ir testi karę koliausiam.
Nes jiems tasai karės testimas
milijonus suvaro į jų kišenes.

Už karės testimą, reikiama,
stovi baisiai didelė pajėga, ir
taip išrodo, kad karė testis ir
testis dar keltą metų...

Bet, kaip patarlė sako: —
kiekvienas medelis turi dvi
pusi, taip ir čia yra.

Karės nenori visi darbinin-
kai ir tai darbininkai visų ka-
riaujančių šalių. Už karės bai-
gimą stoja Šv. Tėvas, o pas-
kui jį eina minios, milijoni-
nės minios katalikų; už taiką
laiko didžiama socialistų, o
kaip rodo iš kaip kurių apsi-
reiškimų, tai net kaip kurie ka-
riaujančių valstijų valdovai
taip pat yra linę prie užbai-
gimo tų skerdynių, tik lau-
kia geros progos taikos dery-
bų pradėjimui. Jau jie mato,
kad iš šios karės jiems jokios
naudos nebus — tik norėtų —
taip sakant, užbaigti viską
garbinga taika, kad neturėtų
perdaug didelio savo puiky-
bės įžeidimo.

Ir jeigu mes tą viską suve-
sime į krūvą, lengvai perma-
tysime, kad didesnė pajėga
yra pusėje tų, kurie nori ka-
rę kuoveikliausia užbaigti.

Delto nėra visiškai negali-
mu daiktas, kad karė gali už-
sibaigti net ir šiais metais.
O čia dar lig tyčia Rusija
visiškai ištyžo ir taktininkams
jokios žymesnės pagalbos ne-
suteikia. Jau net yra gandas,
būk diplomatai tarpe slapto
taikos derybos einančios, tik
tas labai slapta daroma, kad
niekas nesužinotų. Kiek tuo-
se gandoose yra teisybės ne-
galima pasakyti, bet šiuose
laikuose galima visako tikė-
ties.

Dabar pagalvokime, jeigu
karė staiga baigtųsi, už ko
griežtumas, lietuviai dar-
bininkai. O kad geriausio
orientuoties būtų galima, per-
žiūrėkime kas mūsų tuomi tik-
slu jau yra iki šiol nuveikta.

Kad po karės daugumai iš
mūsų reikės grįžti į Lietuvą,
abejonės nėra. Kad turėsime
vieną grįžti, jau tuojau, kaip
tik karė pasibaigs, o kitiems
dar reikės čia pasilikti metus,
kitus arba net ir kelerių metų.
Taip pat kiekvienam yra aišku,
kad grįžtant į Lietuvą
pinigai bus labai pageidaujami
ir reikalingi taip pat kiek-
vienas tą supranta ir žino.

Kad Lietuvoje gyvenimo są-
lygos labai persimainys, yra
suprantamas dalykas. Kad la-
biausia bus pageidaujama į
Lietuvą amatininkai, bizi-
niai, pramonininkai ir įvairūs
specialistai darbininkai, aiš-
ku kaip ant delno.

Kad Lietuvos atstatymas eis
kaip iš pypkės — menkiausios
abejonės būti negali.

F. V.

Kas girdėti lietuvių kolonijose.

RACINE, WIS.

Rugsėjo 5 d. 1917 m. susi-
rinkusieji Liet. Dienos (1 Lap-
kričio 1916 m.) komiteto Ra-
cine skyriaus nariai apsvars-
tė:

1) Jogeį Liet. Dienos (1 lap-
kričio 1917 m.) pinigai dar ne-
išsiųsti Lietuvon, nors tenai
badas viešpatauja.

2) Jogeį tų pinigų valdymą
savinasi komitetas, kuriame
nebėra visuomenės išrinktų as-
menų, kuriais pasitikėjo Wil-
kes-Barre suvažiavimas.

3) Jogeį minėtame komitete
leidžiama turėti sprendžiantis
balsas asmenims neturintiems
mūsų pasitikėjimo kaip ana p.
Šimkui ir kairiurie kiti.

Nutarė: — 1, Griežtai už-
protestuoti prieš p. Šimkaus ir
visų kitų Wilkes-Barre visuo-
menės neigiamųjų asmenų, ki-
šimasi ir apvaldymą Lietuvių
Dienoje surinktų pinigų.

2, Pareikalauti iš p. Lopatto
ir visų kitų Liet. Dienos (1
lapkričio 1916 m.) Centralinio
Komiteto narių, kad kogeį-
čiausia atiduotų badaujančiai
Tėvynei jos pinigus ir 3, Iga-
lioti šio susirinkimo vedėją ir
raštininką pasiųsti prašymą į
Amerikos Raudonąją Kryžį,
kad pasistengtų pinigų siunti-
mą į Lietuvą paskubinti.

Juozas Lazdauskas,
Liet. Dienos K. rašt.
815 Park Ave.,
Racine, Wis.

JACKSONVILLE, FLA.

Kelionės išpuodžiai.

Likimo nešama nutekau
net į Florida. „Darbininko“
skaitytojams Florida ne vi-
siems yra žinoma, bet sakoma
yra, kur tik žmogus nukeliau-
si, ten ir lietuvių atrasi, taip
ir čia šiam kempelyje yra po-
ra — trejetas lietuvių. Pirm-
negu priminsiu apie Florida,
paminėsiu keltą išpuodžių iš
kelionės.

Važiuojant traukiniu nuo
Chicago link Cincinnati žemė
išrodo tokia pat, kaip ir
Illinojaus valstijoje, — farmos
nepergeriausias, daugiausiai
kornai, bulvių visai nesima-
to; artyn Cincinnati, prade-
da rodytis aukšti kalnai, kiti
apauge žaliuojančiais me-
džiais, kiti jau nugriuvę ir
labai statūs; Cincinnati prie-
miestis kokių 3-4 myl. (angliš-
kų) ilgio visas guli atkalmėse
taip, kad priešakis namų tu-
ri 5-6 pėdų pamurenkos, o
užpakalis guli ant žemės. Iš-
važiavus iš Cincinnati, važiuo-
jant į pietus užvažiuoji bai-
siausius plotus pustos žemės,
ten neišžengiami miškai. Kur
ne kur pamatysi pažįstamą
medelį, k. a. pušį, berželį,
skroblą, eglęli visai nesima-
to, medžiai nepažįstami
(man). Yra ir upių didesnių,
bet mažų, kaip ir nesimato, ir
tose upėse, kur užvažiuosi
vanduo arba baltas net baisu
žiūrėti, arba žalias taip tar-
tum nudažytas žiūrint į to-
kias upes, stoja akys Lietu-
vos upės su savo krikščioniniais
vandenimis, srauniomis inta-
komis ir šaltinėliais, nenor-
iams pamamai sau: Tėvyne
brangiausia, kas tave pervir-
šins gražumu! Pavažiavus a-
pie 9-10 valandų toliau prasi-
dada uolniti kalnai, uolos ki-
tur užsikibusios tokios didelės
nuo kalnų, kad po juomi ga-
lima būtų žiemavoti didžiau-
siais šeimynoms. Traukinis
kur eina taigi lenda iš vieno
uoliniu kalno į kitą, ir kaip
kur eina po 10-12 minučių po
žemę, kitur gelžinkelis praves-
tas per iškirstus tokius kalnus.
Žemė ten ir-gi padengta vien
uolomis. Pakraščiais matyti
uolų sturmo nuo sieksnio ir
storesnių, bet ten nors retai,
bet matyti ir farmukų. Ant
tų mažų farmukų uolos nu-
ardytos ir iš tų uolų užtvėtos
tvoros didžiausios, kur jos ū-
kininkai yra reikalingos. Šlai-
tai, kur nugriauti, apačioje
randasi visai, kaip raudonoji

kreida arba pilka, kaip ceme-
ntas. Ant tokios žemės jėvai
prasti. Ir galviai kudi, ale
ir tų labai mažai, šiaip va-
žiuoji po 2-3 valandas kol pa-
matai ūkį.

Važiuojant arčiau Floridos,
prasideda, kaip akys užmato
pušynai ir laukai lygūs be kal-
nų, bet pusti. Privažiavus
arti Jacksannille prasideda
dželi miškai puikiai pušų
— ir žinoma pušys kartu, bet
tos pušys kitokios, kaip šiau-
rėjų, aukštos labai ir su ko-
kioms tai ilgoms nutysioms
„kasomis“.

Pačiame Jacksannilleje, gy-
ventojų skaitosi apie pusant-
ro šimto tūkstančių, krautu-
vės bemaž tų pačių kompani-
jų, kaip ir kitur, yra ir Ar-
muro Swifto ir kitų skerdyk-
lų Chicago kompanierių. Čia
žiemos nėra, tik šalnos nedi-
delės, medžiai žaliuoja žiemą
— vasarą. Šalės miesto bėga
didžiausia upė vadinama St.
Johns, platumo bus du syk-
platesnė už Nemuną. Toliau
už 18 mylių prieina marios ir
ten važiuoja iš tolimų kraštų
maudytis, ypač žiemos laik-
suvažiuoja milijonieriai mau-
dytis. Oras čia netroškina, kad
ir šilta, bet ta šiluma nesil-
pina žmogų, bet ir nedaug
šiltesnė kaip rytuose, pav.
New Yorke, vis pora laipsnių
yra šiltesnė, negu čia.

Pragyvenimas čia bemaž
brangesnis negu kur rytuose
arba šiaurėje, už tai, kad
čia vasaroje daržovių neauga-
na, nes užgiedrina. Porą
trejetą mėnesių, kada reika-
lingiausias lietus ant daržovių,
tai jo čia nėra, bet už tai da-
bar gražiai palio, ir čionykš-
čiai ūkininkai žiemos laike at-
simoka augindami daržoves
del šiaurės ir rytų. Uždar-
biai čia daug mažesni negu
šiaurėje. Nigieriai čia uždir-
ba 90 centų į dieną, kurie dir-
ba ant geležinkelio, o kurie
prie kint darbu, tai uždirba
po 12 centų į valandą, o kiti
net po 15 centų į valandą. Bet
tai dar neseniai tepakėlė jiems
po tiek, o pirma, tai visi juo-
dieji žmonės uždirbdavo tik
90 centų. Užklausus man,
kodėl jie nevažiuoja į šiaurę
ar kitur, atsakė, ten negali
gyventi šaltesniame ore. Va-
žiuojant į pietus del juoduųjų
skyrumų yra vagonai, o čia
skyrumų vietos ir taip begalo
suspausti jie čia. O tai tau ir
liuosybės šalis! Baltieji uždir-
ba daugiau.

Diena taipgi daug trumpes-
nė, nes saulė teka 5:07 min.,
leidžias 5:42.

Lakštutė.

WINCHESTER, MASS.

Beggs & Calb Tanning Co.
bute rugsėjo 6 d. ištiko gais-
ras. Darbininkus dirbtuvės
ant 4-tų lubų labai išgandino.
Per triubą (paipą) pradėjo ei-
ti dūmai. Darbininkai išsi-
gandę bėgo lauk, drapanas ir
glėbį susiėmė, o kiti nesuspė-
jo iš išgandė net drapanų pa-
siimti. Bet veliau pasirodė,
kad didelio pavojaus nėra, nes
tik šalys „šapos“ užsidegė
„santė“, kur nueina triubos
(paipos) galas. Todel dūmai
pradėjo eiti į „šapą“. Bet
ta triuba (paipa) truko ir iš
tos priežasties liko paleista 20
darbininkų iš darbo ant kelių
dienų.

Darbininkas.

WABURN, MASS.

Waburne randasi dangelis
odų (garbarnių) išdirbysčių,
net ir vietos angliškas laikraš-
tis Waburn'a vadina centru o-
dos išdirbysčių. Praeitą pa-
vasarį buvo visai sumažėję
darbai, net ant trečdalis, da-
bar pradeda eiti gerin. Taip-
pat Beggs & Calb Tanning Co.
Winchester, priimdinėja švie-
žius darbininkus. Mokanti
kokį darbą gal uždirbti geras
algas sulig darbo.

Darbininkas.

Laiškas

Gerb. „Vienybės Lietuvninkų“ Redakcijai.

Racine, Wis.

Dienoje 8 rugs. 1917.

32-me šių metų „Vienybės
Lietuvninkų“ numeryje Tam-
stos patalpinote koresponden-
ciją iš Racine'o, po kuria yra
pasirašęs M. Kasparaitis, ge-
rai pažįstamas man Racinetis
vaikinas.

Visa toji korespondencija tai
tikri „pagirių barščiai“, tai vi-
sa eilė mūsų vietinės laisva-
manių saujalės nebūtų pasi-
darbavimų išskaitliavimas, tai
grynas visuomenės mulkinimas.

Tas tiek to, nes iš savo pri-
tyrimo užtektinai žinau ir su-
prantu, kad Amerikos lietu-
viškiems „tautininkams“ sa-
vo „tautiškuose“ laikraščiuose
valia „tautiškai“ pasigirti,
ir, kad save visuomenės aky-
se, nors ir be nuopelnų į pa-
danges iškelus, pagirtina yra
jiems, anot rusų poeto: „K
biliai nebilio bez sčetu pri-
bavliat.“

Tai gi pakartojau, kad ma-
ne, kaip „ištautėjusį kleri-
kalą, kuriam vien Romos po-
litika apeina“ visi minėtoje
korespondencijoje išdėstyti
mūsų „tautininkų“ „nuopel-
ni“ visiškai nei šildo nei šal-
do.

Bet jūsų korespondentas,
trokšdamas būti nusekliu ir
aiškus plauko „tautininku“
ne turėjo tiesos savo rašte už-
tylėti apie vietinio kunigo
„darbelius“. Užtat įsiai vi-
šą korespondencijos dalį ma-
no vardo „pagerbimui“ au-
kauja, panaudodamas tam
tikslui biurius šmeižimus ir
šlykščias insinuiacijas bei pra-
simanymus.

Kad giliau man įkandus ir
skaudžiau mano asmenį inžei-
dus. Tamstos tarp kit-ko ne-
sidrovėjote ne tik kad pabrau-
kinti, bet ir kabėse idėti sekan-
tį būk mano per pamokslą iš-
sireiškime:

„Būsite prakeikti, kurie
aukante Centro Komitetui.“

Gerbiamieji! gal nenoroms,
bet turite pripažinti, nes
kiekvienam geros valios žmo-
gui aišku ir suprantama yra,
kad panašus kunigo bažnyčio-
je per pamokslą išsireiškimas
reikia:

1). arba to kunigo pilną pro-
to bankrutą.
2). arba jo visišką doros nu-
puolimą,
3). ir toki jo fanatizme ap-
nė, kad jisai,
4). ne tik savo pereigų su-
prasti ne įstengia, bet
5). ir iš mūsų Bažnyčios mo-
kslo pasityčioja;

6). vadinasi, ne Viešpaties
Jėzaus kunigas-tarnas, bet tik
tikras Judošius taip žmones
mokinti gali;

7). ne lietuvis — tėvynai-
nis, bet Lietuvos šnipas — iš-
sigimėlis tikrai šėtoniškam ir
mūsų Tautai demoralizuojan-
čiam darbu uoliai atsiduoda.
Gerbiamieji! gal ir vėl ne-
nonorms, bet vėl turite pripa-
žinti, nes ne mažiau aišku y-
ra, kad kiekvienas lietuvis A-
merikietis ar Europietis jei jis
būtų išskaitęs mūsų redaguojam-
moj „Vienybės Liet.“ taip
aiškų ir stambų mano prieš-
dievą, Bažnyčią ir Tautą pra-
sižengimą, turės moralę teisę,
anot šv. Rašto, akmeniu į
mane mesti; turi pilną tiesą
šaukti: prikryžiuk tą bepro-
tį; ir pagaliau, turi tiesą vi-
sais ankščiau išvardintais epi-
tetais manę apvainikuoti.

Bet, gerbiamieji, čia jau
abejojau ar Jūs įstengsite su-
prasti ir atjausti, kokį širdies
skausmą aš apturėjau perskai-
tes visą paskutinę, tą nelai-
mingąją del manęs, korespon-
dencijos dalį, kuomet prieš
mano akis atstojė kunigas
net septynišias gėdos vainikais
apipuoštas... O tuomi kunig-
u ne kas kitas yra, bet ant
nelaimės!... Aš esmi?!...
Iš pradžių keltą dienų bu-

vau tos nuomonės, kad M.
Kasparaitis, jūsų korespon-
dentas, o man gerai žinomas,
kaipo vienas iš vietinių be-
mokslių vaikų - bedievių,
šiaip-taip sugravezėjo jūsų vi-
sus minėtoji korespondencijoje
tilpusius prieš mane apkaltini-
mus, o jūs, kaip paprastai,
gavę nuo tokių „mokytų“ me-
džiagą, visą tą koresponden-
ciją patys sustatė, su dideliu
džiaugsmu savo laikraštyje
patalpinote.

Bet, ilgai netrukus akys
mano atsitarė. Štai, progai
atsitikus, sutikęs M. Kaspa-
raitį, užklausu jo: kokiū
būdu ir stebūku jisai, toks
rimtas „tautininkas“ t. y.
žmogus atpuolęs nuo tikėjimo,
žmogus neįnantis į Bažnyčią,
ir tokiu būdu niekad jokiu ma-
no pamokslų ne girdėjęs, ga-
lėjo jūsų redaguojamame laik-
raštyje aprašyti ne tik mano
pamokslų turinius, bet net ir
žodis į žodį užteikti tulus ma-
no pamokslų išsireiškimus, ir
kokiū būdu jisai driso prasi-
manyti ir idėti į mano lūpas
virš paduotus kabėse išsirei-
škimus. Ir tasai vaikinas, iš
piktumo ir baimės drebėda-
mas, prie liudininko ūmai,
bet griežtai atrežė, kad visi
viršminėtieji kabėse žodžiai
jokiojo jo korespondencijoje
ir „Vienybės Lietuvninkų“ nie-
kad ne buvo idėti, bet pačios
„Vienybės Lietuvninkų“ su-
galvoti ir laikraštyje patalpi-
ti.

Tai-gi šiuomi kreipinosi į
Tamstas, karštai melzdamas

jūsų, kad malonėtumėte man
tuom tarpu duoti atsakymą
ant sekančių 3-jų klausimų,
būtent:

1). Ar tiesa, ką Kasparai-
tis sako, kad jūs patys, bet
ne jisai, išgalvojote nebūtus
ir kabėse jūsų laikraščio 33-me
numeryje patalpinus mano
pamokslų ištisus išsireiškimus.

2). Kada ir kokioje dienoje
aš savo pamoksluose išdergiau
Centro Komitetą?

3). Ir kada ir kokiam savo
pamoksle aš išsireiškiau:
„Būsite prakeikti, kurie au-
kante Centro Komitetui!“

Su prigulinčia del Tamstų
pagarba

Kun. Vincentas Slavynas.

RUDUO.

Baigias vasara, —
Laikas malonus,
Užstoja ruduo.

Trumpėja diena,
Atvėsta oras,
Jau gelsta augmuo.

Vysta kvietkeliai,
Krinta lapeliai —
Nunuoksta giria.

Tuštėja laukai
Mažėja šauksmai
Nuityla daina.

Džiūsta rutėlė,
Liūsta mergelė
Dingsta linksnumas.

Antanas G.

Athol — 1917.

REDAKCIJOS ATSAKY- MAL.

Vyčiams, Roseland, Ill. —
„Klaidos atitaisymą“ siuskite
ten, kur ji tapo padaryta.
Jei atitaisysite klaidą tame
laikraštyje, kur ji buvo papil-
dyta, tai tą paskaitys tie, ku-
rie klaidingą aprašymą yra
skaitę.

Rengejams, Cicero, Ill. —
Pranešimas pervėliai atėjo.

Raštinkui, Brooklyn, N. Y.
Pranešimo apie susirinki-
mą nesusėjome indėti.

P. Morkunui, Cleveland, O.
Tas laiškas nebuvo tamstai, o
čia vietiniam.

A. Kivitali. Pranešimą per-
vėliai gavome ir nesusėjome
laiku indėti.

ŽVĖJŲ AUKA.

Ateinantį ketvėrą ant Bos-
tono Common bus parduoda-
ma keletas tūkstančių svarų
žuvies kurią aukos Provin-
cetowno žvejai. Pinigai eis į
taip vadinamą Henry Fund.
Iš to fondo duodama pašalpa
Provincetowno našlėms, kurių
vyrai yra žuvę.

SOKIŲ MOKYKLA.

38 METAI KAIP UZDETA
Profesorius STERNAS.
Kampus Broadway ir Myrtle Ave.,
Brooklyn, N. Y.
Naujausi Ballroom Sokiai.
Išlygos nuo \$5.00 iki \$20.00. At-
dara visuomet ir nedidelėmis. Vy-
rai ir moterys mokytojai.

Skaityk Čia

Didžiausios sankrovos visokių geležinių daik-
tų, malevos (paint) ir piaujamų įrankių. Įrankiai
del namų statybojų, teplių, švinorių (plumbers),
stogų dengėjų, gas'o pritaistytojų, mūrinių,
tinkuotojų, mašinistų, namų sargų ir kontraktorių.

Spinininkai, piukų aštrintojai ir raktų pri-
rinkėjai. Sienuoms popierių, langams uždangalai.
Mūsų sankrovos randasi šiose vietose:

J.J. McGowan Co.

265 Broadway, - - - So. Boston, Mass.

Sankrovos:

471 E. Fourth St. - - - So. Boston, Mass.

941-943 Washington St. - - - Boston, Mass.

Pearl St. - - - Boston, Mass.

366 Washington St. - - - Dorchester, Mass.

686

Telephone: 350 So. Boston.

975-W

Ar esate nervuotas ir nemigate naktimis?

Jeigu taip, pamėginkite
stiklą šilto

BORDEN'S Malted Milk

IN THE SQUARE PACKAGE

einant ant poilsio. Jūs turė-
site pilnai gaivinantį maistą,
kuris pataisys jūsų nervus ir
tuomet galėsite sau ramiai ir
maloniai miegoti.

ISMĖGINK ŠIA-NAKT

NUSIPIRK PAKELĮ

SIANDIENA

Parsiduoda visose vaistinėse.

Išpildyk šį kuponą ir pasisuk

ji

Malted Milk Dept., D. A.

Borden's Condensed Milk Co.

New York.

Įdėdamas už 10c. krasos žen-
klelių, gauti atskirai sample

— užtektinai išmėginimui.

Vardas

Adresas

Ofiso Valandos: 9-11 rito, 2-4 po piet, 7-9 vakaro. Nedēļiņoms: 9-11 rito 1-4 po piet.